

Sankt Knud Lavard skoles liv og virke

Et interview med *skoleleder Christa Bonde af skolebestyrelsesrepræsentant for menigheden, Johanne Guldberg.*

Johanne Guldberg indleder:

Jeg har været en del af Sankt Knud Lavard menighed siden 2001. Siden er der sket meget med både menigheden og i vores liv. Vi har blandt andet fået tre børn. Da den ældste skulle starte i skole for 4 år siden overvejede vi længe om, vi skulle vælge den lokale folkeskole eller en katolsk privatskole. Min mand og jeg er begge folkeskolelærere og arbejder begge to i folkeskolen. Vi tænkte, at når børn begynder i skole, starter de i en ny kontekst og danner nye relationer, derfor blev naturligt for os at vælge Sankt Knud Lavard skole, og det vi ikke et øjeblik fortrudt. Her får børnene mulighed for, at være et sted, hvor de er en del af et større fællesskab og hvor de katolske værdier er en aktiv del af deres dagligdag i skolen.

1.skoledag 2009 på Sankt Knud Lavard skole. Christa Bonde byder velkommen til nye børn og forældre.

Derudover er skolen ikke så stor, så alle børnene kender hinanden og der er en omgangstone og et fællesskab, der helt unikt. En af de ting, der er helt specielt ved skolen, er det fællesskab store og små har med hinanden. Skolen sørger for, at de små elever hurtigt bliver del af fællesskabet. Der er en tante/ onkel ordning, hvor de nystartede børnehaveklasseelever fra starten bliver tilknyttet en ældre elev, der hjælper barnet med at falde til på skolen. Derudover er der legepatruljer, fælles udflugter og fordybelsesuger på tværs af årgangene. Desuden er det jo bare et plus, at skolen samtidig har en meget stærk faglig profil. Sankt Knud Lavard skole og Sankt Knud Lavard kirke er en del af et fællesskab på flere områder. Vores sognepræst Pater Allen afholder skolemesser ca. hver 14 dag og er derudover en synlig del af skolens dagligdag. Han deltager, når han har mulighed for det, både til morgensang og arrangementer på skolen. Menigheden og skolen arbejder også sammen i skolebestyrelsen, i det menigheden altid har en repræsentant, som er med til at komme med input til, hvordan vi kan styrke samarbejdet mellem skole og menighed. Bestyrelsen har det overordnede ansvar for skolens økonomi og ansættelse af nyt personale til skolen. Derfor sidder der altid en fra bestyrelsen med til ansættelsessamtaler. Som bestyrelsesrepræsentant for menigheden og som forældre på skolen, er det vigtigt for mig, at menigheden har kendskab til, hvad det er for en skole, som vi deler navn og matrikel med.

Derfor har jeg valgt at interviewe skolelederen Christa Bonde. Da interviewet er til sognebladet er der lagt særlig vægt på skolens katolske profil.

Hvor lang tid har du været leder på skolen? Hvordan synes du skolen har udviklet sig fra dengang til nu?

Til januar har jeg været leder på skolen i 10 år.

Jeg kom på et tidspunkt, hvor det ikke gik så godt på skolen, faldende elevtal og skrantende økonomi, betød, at der skulle ske meget nyt, og vi skulle hele tiden tænke over om der var penge til de projekter, der blev sat i gang. Desuden var der meget få katolikker på skolen, jeg tror der var 19 elever og 1 katolsk lærer. I dag er 42 procent af skolens elever katolikker og fem af de fastansatte lærere er katolikker.

Er der noget særligt at sige om de vilkår skolen bliver drevet på?

SKL er en lille skole. Jeg plejer at sige at udover, at det er en katolsk skole, adskiller den sig også ved, at man kan kalde den "landsbyskolen". Det mærker man tydeligt på skolen. Alle kender alle.

Da jeg i sin tid kom hertil fra den katolske skole i Ordrup, var jeg fuldstændig overrumplet, da to af pigerne fra de ældste klasser kom om for at høre "om jeg havde det godt og var faldet godt til."

Det er kendetegnende for SKL, at børnene er meget aktive i hverdagen, de bliver set og ser også deres omgivelser. En del af dette tror jeg hænger sammen med at 200 personer er indenfor det antal man kan kende. Det hænger selvfølgelig også sammen med, at vi fx gør meget ud af at de store skal tage sig af de små – og det er de rigtig gode til.

Vi har kun et spor og vi vægter at klassekvotienten ikke bliver for høj. Samtidig vægter vi, at eleverne skal have rigtig mange lærertimer, altså at en stor del af skolens økonomi direkte bliver omsat i katedertimer, det betyder jo, at vi økonomisk spænder os for en hård vogn.

Men det lykkes for os ikke mindst, fordi vi har fået fin økonomisk hjælp fra kirken til bygningerne. I nedgangstider sparer folk jo blandt andet på vedligeholdelseskontoen, og det kunne man da se, da jeg kom, men kirken trådte til og hjalp med nogle væsentlige istandsættelser nyt fyr, tag etc.

En anden måde, hvor vi strækker pengene er ved at forældre, der har tid og mulighed for det hjælper med istandsættelser og vedligehold på skolen. Vi har to arbejdsdage om året, hvor de forældre der har tid kommer og hjælper med at male og sætte i stand på et af skolens områder – det har fx været musiklokalet, skolens SFO og på de to gange i hovedbygningen, som samtidig blev døbt Niels Steensens gang og Frans af Assisis gang. Det plejer at være nogle hyggelige dage, hvor der ud over arbejde også er tid til at vi spiser frokost sammen, og børnene leger. Mange forældre byder ind med forskellige former for hjælp – fx er der to forældre der lige nu har tilbudt at stå for renovering af arealet ved brandvejen, det er jo en fantastisk gestus og det betyder meget økonomisk. Generelt er folk der besøger os imponerede over så pænt nymalet vi har det og at børnenes udstillinger står frit fremme.

Det er klart at antallet af elever betyder meget for skolens økonomi, og vi kan da også mærke at det at komme op på 180 elever giver langt bedre økonomi, så i dag føler jeg faktisk ikke at vi sparer, når vi laver budget til undervisningsmaterialer og hvad der ellers skal bruges i undervisningen. Desuden har vi et ambitiøst fagligt niveau, som vi er stolte af og hvor vi ikke går på kompromis selvom det f.eks. er dyrt i lærertimer. I år har vi besluttet at udvide engelskundervisningen. Vi har altid haft engelsk fra 1. klasse, men nu udvider vi faget, fordi vi kan forudse, at engelsk for mange bliver et studiesprog.

Hvilke værdier er centrale for skolen? Hvilke værdier er specifikt katolske? Hvordan afspejles de katolske værdier sig konkret i dagligdagen?

Det katolske er selvfølgelig vores grundlag. Det er her vi har vores menneskesyn fra og det er kirkens værdier, vi tager afsæt i.

Det har stor betydning, fordi vi ikke i hverdagen behøver at bruge tid på at definere vores holdninger, det er klart, at vi løbende skal udvikle os og gøre vore virke til genstand for overvejelser, gør vi det godt nok, kan vi gøre tingene på en anden måde etc.

Men vi ved som udgangspunkt, at der er et normsæt, som vi er fælles om.

Helt konkret gælder det også, at det skal afspejle sig i vores hverdag, at vi tror på Gud. Elever og lærere deltager ved morgensang, når vi beder bordbøn og i kirkegangen. Hos os går alle elever i kirke. Katolikkerne går i Sankt Knud Lavard og resten af skolen går i Lyngby Kirke, som vi har et meget fint samarbejde med. Det betyder helt konkret for børnene, at det ikke kun er katolikkerne, der går i kirke. I kristendomstimerne er elever delt i katolikker og protestanter.

Vi er jo så heldige at have en stor gruppe katolikker og det betyder, at børnene i deres kristendomstimer oplever, at de er en del af en gruppe.

I kristendomstimerne lægger vi vægt på: tro, bøn, viden, fællesskab og sendelse.

Vi beder sammen i timerne, børnene kan ret tidligt bede rosenkransen, så de når vi beder den på skift, kan de bede for. De er aktive ved messerne forbereder forbønner og læser læsningen.

Det er også vigtigt, at eleverne får en viden om kirken, som de forstår og som de kan formidle. Det er vigtigt, når man som vi er i mindretal, at man kan fortælle om sin kirke – og at man er stolt af det fællesskab, man er en del af.

Vi arrangerer jævnligt retræter, ca. hvert andet år tager vi de katolske elever fra 1.-7. klasse på retræte i tre dage. I 8.-9. klasse kommer på en retræte til Vadstena.

Men vores kirkelige ståsted skal jo også afspejle sig i de øvrige fag, valg af tekster, emneuge mm.

Vi har i nogle år arbejdet med årets helgen, og det år har vi så opkaldt et område på skolen efter denne helgen, det betyder at vi nu har et kristendomslokale, som altid bliver kaldt Don Bosco lokalet, vi har Niels Steensens gang – og Frans af Assisis gang.

Den næste helgen skal være en kvinde og så er det nok indskoling, som får nyt navn.

Børnene får lært helgenerne at kende, og når nye elever kommer til lærer de ret hurtigt, hvem netop de helgener er.

Kirkeårets fester bliver også markeret. Vi fejrer Lucia med optog, men også med en lille andagt i Sankt Knud Lavard Kirke for alle skolens elever, det samme gælder krybbespillet – og en gang om året på Sankt Knud Lavards dag – eller på Hellig Tre Kongers fest er alle med til messe. Messen slutter med at indgangsdørene bliver velsignet. På Sankt Nikolais dag kommer Sankt Nikolai og taler til indskolingens elever og sådan prøver vi at markere festdage.

I fastetiden bliver en af vore skolemesser erstattet med korsvejsandagt, og den dag kommer de katolske elever til skrifte.

I år har vi som noget nyt holdt Alle Sjæles andagt her i november.

Faktisk tror jeg, at vore katolske elever i hverdagen ubevidst nyder, at de er på en skole, hvor deres tro, deres kirkeliv og deres skolegang hænger sammen. Børnene taler med stor selvfølgelighed om deres tro, de ved meget og de deler ud af det. Det betyder også, at de fungerer stærkt som gruppe, fx når de tager af sted til Øm, eller når vi mødes til kirkelige fester. Jeg bliver altid så glad ved fx Åsebakkevalfarten, når jeg ser, hvor mange af vore børn der kommer – og hvordan de nyder at mødes der.

En del af den styrke ligger i det tætte forhold til SKL Kirke. En stor del af børnene og familierne kommer her om søndagen, det betyder noget for børnene, at de også ses om søndagen.

Vi har også en del familier, der kommer langvejs fra, typisk ¼ af eleverne i en klasse, men hvor man har valgt skolen, fordi den er katolsk og fordi vi har så mange katolske elever. Det kan lade sig gøre, fordi der er gode tog og busforbindelser fx til Herlev/Ballerup, Hvidovre og naturligvis til de steder, hvor man bor tæt på S-tog

Hvordan samarbejder I med andre nærliggende katolske skoler?

Vi har et godt samarbejde med de øvrige katolske skoler. Via foreningen af katolske skoler (FAKS) bliver vi jævnligt samlet til ledelseskurser og retræter. Desuden mødes vi jævnligt regionalt, så vi kan udveksle ideer og erfaringer.

På vore retræter for de ældste elever har vi de sidste par år valgt at tage til Vadstena. På de retræter har katolikkerne fra den katolske skole i Ordrup været med.

Oprindeligt var det en praktisk årsag, der bragte os sammen. Vi har typisk 10-12 elever med og de har højst 3 elever, så de ville ikke være nok til at tage alene på retræte.

Det har vist sig at være rigtig godt. Eleverne synes, det er spændende at der komme andre med. Inden vi tager med, mødes vi så her så de kan lære hinanden at kende. Vi holder messe sammen og P. Niels Engelbrecht som er retræteleder, fortæller om det at holde retræte. Vi har også haft andre ud til at fortælle om klosterliv et år havde vi fx Iben Tranholm.

Hvad gør I for at tiltrække og fastholde katolske lærere og elever?

Når vi har ansættelser af nye lærere indkalder vi altid katolske ansøgere, det er ikke altid vi kan ansætte, for vi er jo afhængige af, at de har de fag, vi søger. Men jeg synes vi har været gode til at knytte folk til stedet, så vi kunne fastansætte, når der blev brug for deres fag.

Ved ansættelsessamtaler er det bestyrelsen, der træffer den endelige afgørelse. Vi har minimum tre katolikker i bestyrelsen nemlig udpeget af kirken (KimØ /Filip A) og en udpeget af menigheden (Johanne Guldborg).

Det er også godt, fordi de bestyrelsesmedlemmer er med til at holde ikke katolske ansøgere fast på, hvilke forventninger vi har til dem som lærere på netop denne skole.

En del af de katolske elever kommer, fordi familierne har talt med katolske familier, som er glade for skolen. Jeg tror den vigtigste form for reklame er den mundtlige. Vore elever er også gode ambassadører. Vi har faktisk fået elever, som kommer fordi kammerater på Øm eller i nærmiljøet har mødt kammerater, som har anbefalet vores skole.

Hvordan styrker I på skolen forældresamarbejdet? Er der nogle særlige forventninger og krav til katolske forældre?

Vi inddrager forældrene til at være aktive om børnenes fællesskab, det betyder meget at de fx kommer sammen til Øm til SKL's KUK etc.

Desuden betyder det jo meget, at forældrene er synlige – for det er jo de katolske familier, der er med til at gøre skolen katolsk.

Følger der særlige udfordringer med at drive en katolsk skole?

Ja, det er vigtigt at skolen hele tiden er synligt katolsk. Det sker at en familie kommer med helt specifikke ønsker til at skolen skal gå i en bestemt katolsk retning og lægge vægten på noget bestemt, det kan være, hvis man kommer fra et land, hvor man er vant til at gøre nogle bestemte ting, det kan fx handle om liturgi

eller traditioner. Så er det klart at jeg må overveje dette og sørge for at alle bliver tilgodeset på en god måde. I undervisningen lægger vi vægt på at vi har dygtige lærere, og her er det også vigtigt, at de ikke katolske lærere bliver godt rustet til de krav, der er til at være lærer på netop vores skole.

Når jeg har forældre, som ikke er katolikker, til indmeldesamtale er det selvfølgelig også vigtigt, at fortælle dem om, hvad en katolsk skole er, og hvilket tilbud deres børn får her.

Hvad er dine visioner for Sankt Knud Lavard skole de næste fem år?

Et fortsat fokus på vore traditioner for de katolske elever og familier. Lige nu overvejer jeg om vi i forbindelse med vores retræte kan lave en forældreaften, hvor vi kan tage nogle af de emner op, som en børnefamilie tumler med i hverdagen.

Jeg vil rigtig gerne tiltrække flere katolske familier fx fra de omkringliggende kirker, hvor vi er nærmeste skole – det kan være Herlev og Birkerød.

I et par år havde vi søstre fra Birkerød til at undervise de katolske elever. Jeg vil rigtig gerne have søstre til at undervise igen, det betyder meget at have ordensfolk på skolen. Derfor er det også helt fantastisk for os, at Pater Allen kommer en del på skolen, at han fx om morgenen ofte er med til morgensang, kommer når vi har arrangementer, høstmarked, banko, skolekomedier og koncerter. Alle børn på skolen kender Pater Allen.

I år underviser Daniel Nørregaard de ældste katolikhold, det er de meget glade for. P. Niels Engelbrecht er vores tilsynsførende og vores retrætepræst for de ældste.

Det betyder noget for børnene at de kender ordensfolk og at de bliver en naturlig del af deres hverdag – og vi har og er meget privilegerede på det felt- velvidende at der jo er bud søstre og præster og de har mange opgaver, som de skal løfte.

Så er der naturligvis rigtig mange faglige indsatsområder, vi skal til at investere i Interaktivetavler, vi er ved at udvide engelskundervisningen, jeg arbejder på at få et franskundervisningstilbud op at stå. Sidste skoleår var rigtig mange lærere på kursus i nogle af de undervisningsformer vi implementerer – fx. Læringsstile og Cooperative Learning, det skal vi fortsat udvikle, det er rigtig spændende, det giver børnene en endnu bedre undervisning og skærper vores pædagogiske fokus.

Så har vi stadig en løbende opgave med at gøre os synlige i nærmiljøet. Ca. 70 procent af eleverne er fra nærområdet, vi har været meget synlige i lokalavisen - alligevel møder jeg stadig familier, som er overrasket over, at der ligger en katolsk skole her.

Endelig vil vi gerne udvide, vi har brug for noget mere plads, så det skal vi også gøre noget ved.

Er man interesseret i at vide mere om Skolen kan man altid rette henvendelse til Johanne Guldborg eller skoleleder Christa Bonde.

Christa Bonde har selv gået på institut Sct. Joseph skole på Østerbro

Blev lærer i 1983

Undervist 19 år på Sankt Joseph søstrenes skole

Formand i Sct. Pauls skoles bestyrelse i 5 år

Kom til Sankt Knud Lavard skole i januar 2002